

עין משפט ונר מצוה

פ א מיי פטוי מהל' מאלכות אסורות הל':

פה ב מיי פ"ג מהל' מאלכות אסורות הל' ככ סגמ לאוין קלג טושע' יו"ד סי' פג סעיף ה': **פ**ט ג מיי פטוי מהל' מא"ס הל"ו סגמ לאוין קלט טושע' יו"ד סי' סה סעיף ט וסי' ק פטי':

שיטה מקובצת

שיטה מקובצת
אן וליבטל ברובא. ג"כ עי' תוס' בכורות דף כג ע"א: **ב**ן של היתר אלא ק' לבד מן האיסור מותר: **ג** אסור ומי איכא דיהיב טעמא כולי האי: **ד** וסאתים הוו מאתן רביעיות פחות תמני קב ארבעה:

רבינו גרשום

הא מדרישא במאה הוי סיפא בששים כלומר הא מדרישא במאה הוי להחמיר ולאסור מכלל דסיפא דלהקל דתני מותר בששים. דאי במאה אן בעינן להקל ובמאה לאו להקל הוא דאנן להחמיר אסורין במאה ואי להקל במאה מותר ונלהחמיר במאה אסורין ובאחד ומאה (אסור) [מותר] אין ביניהם אלא אחד אין זה להקל אלא לאו בששים: רישא וסיפא במאה כלומר רישא דלאיסור ולהחמיר וסיפא דלהיתר ולהקל תרתייהו במאה רישא במאה וחד כלומר במאה וחד דהיתר וחד דאיסור דאע"ג דמאה וחד דהיתר לא בטל האיסור: סיפא במאה בטל כלומר (ורבכלום) **ה** בטל כלומר דאע"ג דמאה וחד דאיסור מאה אעפ"כ בטל. **ו** יהודה אמר רביעית בסאתים סאה שש קבין קב ד' לוגין לוג ד' רביעיות ביציע אלו חן ד' רביעיות שכרביעית ביצה ומחצה סך הכל בסאה מאה רביעיות פחות ד' וכן בסאה האחרת הרי מאתים רביעיות חסר ח': כבשר בראשי לפחות כלומר לא בעלי לפחות כלומר דבעלין אפי' בששים לא בטל. ועכשיו לא משערין בעלין אלא בלפת: ההוא דאתא לקמיה דר' חנינא כלומר בגיד שנתבשל ביוק. כי אתו לקמיה דר' אמי כלומר גיד שנתבשל בה גיד הנשה. דמורי להו משמיה דר' יהושע להתירא כלומר דקסבר אין בגידין בנותן טעם: (ואמר לי בטל) ונלבטולין כלומר אמרת בזמן שאין מכירו כולן אסורין והרובט בנותן טעם דאם יש ששים הרובט מותר

^[א] אולי צ"ל דאף דלון בסימך קמ מאה נגלד אעפ"כ בטל.

צמ:

לא במאה. פי' בקונטרס והכי קאמר אין צהן להעלות צק"א של היתר אלא מאה של היתר לצד האיסור מותר ופרין והא מדרישא מין צמיוו שאמה הולך בו כל שעה להחמיר אפ"ה צטיל במאה כי ליכא נותן טעם דקמני אין צהן להעלות צק"א של היתר אלא מאה ואחד צהדי איסור קאמר אלמא צמאה צטיל מכלל דסיפא צששים דחילוק זה צנייהם דזה אינו צריך ק"א כשאין נותן טעם וזה צריך וזה הפירוש דחוק מאד **י** דמאי ס"ד דמסדר הש"ס שיהא לשון המשנה משונה סיפא מרישא דכיון שפירש ק"א דסיפא היינו מאה ואחד של היתר למה לא יהיה מאה ואחד דרישא דמין צמיוו לצסוף ולא היה לו לטעות צכך **ו** ועוד דפרין צמאה ואחד אמאי לא צטיל מי דחקו להצריך מאה ואחד של היתר ונראה דמשום האי פירכא דחקו בקונטרס לפרש צק"א של היתר מדפרין עליה כיון דמוקמת צק"א של היתר אמאי לא צטיל ונראה לפרש לא צמאה כלומר מאה עם האיסור והמקשה סלקא דעתיה דמאה צלא איסור קאמר לכן פרין מדרישא צק"א ואין להעלות צק"א אסור היינו צמאה של היתר וחד של איסור כמו צכל דוכתין דתרומה עולה צק"א היינו עם האיסור כדדרשנין ממנו שנפל צמוכו הרי הוא מוקדשו הוי סיפא צששים דאי צק"א מאי חומרא צמין צמיוו ממין צשאניו מינו דתרווייהו צק"א של היתר צטיל צפחות לא צטיל ומשני דרישא צעי' ק"א עם האיסור וסיפא מאה עם האיסור ואין צו להעלות צק"א דרישא וסיפא הוי פירושו ק"א עם האיסור והא דפרין וני יט צו להחמין צק"א אמאי לא צטיל מילתא צאפי נפשה היא ולאו אמאי דמשני קאי ומשום דחמון אין צו תנינת טעם גמור כשאר

נתינת טעם קשיא ליה אמאי לא צטיל צק"א דלא הוי אלא כמו העמדה דחלב צעלמא דתנן צפרק כל הצשר (לקמן דף קטז.) המעמיד צבור הקצה אס יט צה צנותן טעם אסורה משמע הא ליכא נותן טעם שרי אע"פ שהעמיד החלב משום דהעמדה לא חשיבא טעמא והוא הדין חמיון ומשני שאר דחמויו קשה: **והאמר רבי יהודה מין במינו לא בטיל**. הקשה ר"ת לישני הא ידידיה הא דרביה משמיה דרבן גמליאל כדמשני צפ' התערובות **ו** (פסחים עט.) וי"ל דהכא אית ליה שינויא אחריתי וא"ת והלא סתם ציר יט צו מים כדאמרין צהלוקא צהמה (צבורות כג.) הלווקא ציר מעם הארץ משיקו צמים והוא טהור וא"כ **ה** אמרת סלק את מינו כמי שאניו ושאיין מינו רצה עליו ומצטלו וי"ל דהכא מייירי צציר שאין צו מים דקמני רישא דג טמא שצבו עם דג טהור כל גרצ שהוא מחזיק סאתים אס יט צו משקל עשרה זוזים ציהודה שהוא חמש **ו** זוזים צגליל דג טמא צצירו אסור פי' דג טמא צצירו אסור וצגרצ עצמו של דגים אין נותן מים פן יתקלקלו הדגים אי נמי י"ל מדקאמר שיעורו קרוב למאתים אלמא כל המאתים מצטלים הרביעית דאי לא צטילי ליה אלא המים לחודייהו א"כ לא הוו קרוב למאתים: **שאני ציר דיעה בע"מא הוא.** פי' **ל**א אסור אלא מדרבנן ומיהו ציר שרצים אסור דאורייתא דתניא צהעור והרטוב (לקמן קכ.) הטמאים לאסור צירן ורטובן וקיפה שלהן ודרשא גמורה היא דהא קאמר התם וצריכי דאי כצז שרצים כו' וצפ"ק **ו** (צבורות דף ו:) דפרין טעמא דכתצ רחמנא גמל גמל ולר"ש את הגמל הא לאו הכי הוה אמינא חלב צהמה טמאה שרי והתניא הטמאים לאסור צירן ורטובן כו' אע"ג דצתורת כהנים דריש נמי גצי דגים שקץ לאסור צירן ורטובן וקיפה שלהן אסמכתא צעלמא היא והא דפרין פרק כל הצשר (לקמן דף קיב:) **י** לרצ דאסר צשר שחוטה דלימלח עם צשר טרפה מהטמאים לאסור צירן ופרין ליה מדג טהור שמלחו עם דג טמא מותר פריך שפיר מדג אצשר דהא לכל הפחות צצירו אסור מדרבנן אלא ש"מ דהא דשרי הכא צשמלחן זה עם זה משום דלא צלע הוא וקאת תימה כיון דצריך קרא צצשרן וצצהמה טמאה נמי דריש ליה צת"כ מדכתבי טמאים הם לכס ודגים דלינא קרא לא אסיר מדאורייתא היכי מיימי רצא התם ראייה מהטמאים לאסור ציר של טרפה: **בראשי לפתות.** פי' בקונטרס ירק של לפת ואין משמע כן צכסהדרין צפרק כ"ג (דף יט:) דקאמר שנעשה צצרו כראשי לפתות משמע שהן השרשין צצקרקע וכן צצצת (דף קס:) אמרינן מצדדי צראשי צומין ודגים גדולים:

והלכתא אין בגידין בנ"ג. למאי דקיימא לן אין צגידין צנותן טעם גיד הנשה אסור צהנאה דהכי מפרש פרק כל שעה (פסחים דף כג.) דפרין לרצי אצבו דלמר כל מקום צנאמר לא תאכלו כו' משמע נמי איסור הנאה ופרין והרי גיד כו' ומשני כשהותרה נצלה היא

וגידה הותרה ומסיק דלמאן דלמר אין צגידין צנותן טעם ה"ז דאסור ואין לתמוה על מה שמוכרין ניקור צשר לעובדי כוכבים אע"פ שמעורב צו גיד דעובד כוכבים אינו נותן מעות אלא על דצז שיש צו טעם ולא על הגיד ומיהו ירך שלימה אסור לשלוח לעובד כוכבים לפי שמתכבד צו טפי כשהוא שלם ומתניתין (לעיל דף צג.) דשלוח אדם ירך לעובד כוכבים כו' מוקי לה התם דלא כר"ש דלמר אין צגידין צנותן טעם וגיד הנשה אסור צהנאה: **והלכתא אין בגידין בנותן טעם.** פי' הקונטרס דווקא צו אצל שמנו יט צו נותן טעם ואי לא ניטל שמנו אסור ולעיל (דף צז.) ד"ה שאני פירשתי צצס הרצ **ו** ר"מ דלא החמירו צצומן יותר מצגיד גצי שאני חלב דמפעפע:

גיד הנשה פרק שביעי חולין

לא צמאה. ב' והכי קאמר אין צהן אחד ומאה של היתר אלא מאה של היתר לצד האיסור מותר: **והא מדרישא.** שאמה הולך צו כל שעה להחמיר צמין ומינוו אפ"ה צטיל צמאה כי ליכא נותן טעם מכלל דסיפא צמין ושאינו מינו צששים שהרי זה חילוק צצנייהם שזה אינו

צריך מאה ואחד כשאניו נותן טעם וזה צריך: **דקסני רישא שאור של חטים כו'.** דהיינו מין ומינו: **יש צו כדי לחמן.** דהיינו נותן טעם לעולם אסור: **אין צו אחד ומאה.** אפילו אין צו כדי לחמן אסור והיינו להחמיר דהא צמין ושאינו מינו אמרו כי ליכא טעמא לא צעי ק"א והכא צענין ק"א אלמא צהא דקא חמיר מינה אי איכא ק"א שרי וקא סלקא דעתך צק"א צהדי איסורא קאמר אלמא צמאה צטיל: **רישא וסיפא צמאה.** צממיה: **לא רישא צמאה וחד.** לצד מאיסורא: **וסיפא צמאה.** לצד מאיסורא: ופרכינן אי רישא צמאה וחד דהיתר קאמר אמאי קמני יט צו כדי לחמן אע"פ שיש מאה ואחד אסור וצוכי איכא דיהיב טעמא כולי האי: **אישיסיק.** רצ דימין: **אמר ליה.** צציי: **דלמא שאני שאור שחימויו קשה.** ויש שקשה מחצירו: **לא כל השיעורים שוים.** ליתן טעם: **רביעיט.** של ציר טמא אסר סאתים של ציר טהור או של דצז אחר וסאתים הוו מאתן חרציעיות נכי תמני. קצ ארצעה לוגין ולוג ד' רביעיות שש עשרה לקצ וסאה ששת קצין לשלשה קצין מ"ח רביעיות וכן ארצעה זימנין: **צראשי לפסוס.** ירק של לפת. ולי נראה שראש הלפת מתוק ומצבו וטעם הצשר ניכר צונצות הלפת צשיעור מועט אצל צראשי לפתות אינו ניכר אלא צשיעור גמור **ו**: **מפניסין.** דקמני גיד אף ע"פ שמכירו אסר את המצטיל מפני טעמו דלא כי האי תנא: **אין צגידים צנותן טעם.** ומשליכו והשאר מותר:

וליה לא צצירה ליה. לרצי אמין לאכצוריינה ומיהו כיון דמשמיה דרבי יהושע צן לוי שרי ליה לא ממי צדידיהו: **והילכתא אין צגידים צנותן טעם.** וצין נצבשל וצין נמלח וצין נצלה משליכו ומותר. ודוקא צו אצל שמנו יט צו צניט ואס לא נטל שמנו אסר: **וליצטול צרובא.** כי אין מכירו: הניחא

היהא ליה שינויא אחריתי וא"ת והלא סתם ציר יט צו מים כדאמרין צהלוקא צהמה (צבורות כג.) הלווקא ציר מעם הארץ משיקו צמים והוא טהור וא"כ **ה** אמרת סלק את מינו כמי שאניו ושאיין מינו רצה עליו ומצטלו וי"ל דהכא מייירי צציר שאין צו מים דקמני רישא דג טמא שצבו עם דג טהור כל גרצ שהוא מחזיק סאתים אס יט צו משקל עשרה זוזים ציהודה שהוא חמש **ו** זוזים צגליל דג טמא צצירו אסור פי' דג טמא צצירו אסור וצגרצ עצמו של דגים אין נותן מים פן יתקלקלו הדגים אי נמי י"ל מדקאמר שיעורו קרוב למאתים אלמא כל המאתים מצטלים הרביעית דאי לא צטילי ליה אלא המים לחודייהו א"כ לא הוו קרוב למאתים: **שאני ציר דיעה בע"מא הוא.** פי' **ל**א אסור אלא מדרבנן ומיהו ציר שרצים אסור דאורייתא דתניא צהעור והרטוב (לקמן קכ.) הטמאים לאסור צירן ורטובן וקיפה שלהן ודרשא גמורה היא דהא קאמר התם וצריכי דאי כצז שרצים כו' וצפ"ק **ו** (צבורות דף ו:) דפרין טעמא דכתצ רחמנא גמל גמל ולר"ש את הגמל הא לאו הכי הוה אמינא חלב צהמה טמאה שרי והתניא הטמאים לאסור צירן ורטובן כו' אע"ג דצתורת כהנים דריש נמי גצי דגים שקץ לאסור צירן ורטובן וקיפה שלהן אסמכתא צעלמא היא והא דפרין פרק כל הצשר (לקמן דף קיב:) **י** לרצ דאסר צשר שחוטה דלימלח עם צשר טרפה מהטמאים לאסור צירן ופרין ליה מדג טהור שמלחו עם דג טמא מותר פריך שפיר מדג אצשר דהא לכל הפחות צצירו אסור מדרבנן אלא ש"מ דהא דשרי הכא צשמלחן זה עם זה משום דלא צלע הוא וקאת תימה כיון דצריך קרא צצשרן וצצהמה טמאה נמי דריש ליה צת"כ מדכתבי טמאים הם לכס ודגים דלינא קרא לא אסיר מדאורייתא היכי מיימי רצא התם ראייה מהטמאים לאסור ציר של טרפה: **בראשי לפתות.** פי' בקונטרס ירק של לפת ואין משמע כן צכסהדרין צפרק כ"ג (דף יט:) דקאמר שנעשה צצרו כראשי לפתות משמע שהן השרשין צצקרקע וכן צצצת (דף קס:) אמרינן מצדדי צראשי צומין ודגים גדולים:

והלכתא אין בגידין בנ"ג. למאי דקיימא לן אין צגידין צנותן טעם גיד הנשה אסור צהנאה דהכי מפרש פרק כל שעה (פסחים דף כג.) דפרין לרצי אצבו דלמר כל מקום צנאמר לא תאכלו כו' משמע נמי איסור הנאה ופרין והרי גיד כו' ומשני כשהותרה נצלה היא

וגידה הותרה ומסיק דלמאן דלמר אין צגידין צנותן טעם ה"ז דאסור ואין לתמוה על מה שמוכרין ניקור צשר לעובדי כוכבים אע"פ שמעורב צו גיד דעובד כוכבים אינו נותן מעות אלא על דצז שיש צו טעם ולא על הגיד ומיהו ירך שלימה אסור לשלוח לעובד כוכבים לפי שמתכבד צו טפי כשהוא שלם ומתניתין (לעיל דף צג.) דשלוח אדם ירך לעובד כוכבים כו' מוקי לה התם דלא כר"ש דלמר אין צגידין צנותן טעם וגיד הנשה אסור צהנאה: **והלכתא אין בגידין בנותן טעם.** פי' הקונטרס דווקא צו אצל שמנו יט צו נותן טעם ואי לא ניטל שמנו אסור ולעיל (דף צז.) ד"ה שאני פירשתי צצס הרצ **ו** ר"מ דלא החמירו צצומן יותר מצגיד גצי שאני חלב דמפעפע:

צריה

מסורת הש"ס

א תרומות פי"י מ"ח, **ב** [לקמן ק. ושי"ן], **ג** [תוס' פי"ז ה"ג ע"ש לעיל פט:], **ד** [בס"א: גדול, **ה** ונע"ע תוס' שבת קמב. ד"ה שנפלה וכו'], **ו** [ועוד מי דחקו להצריך ק"א של היתר ונראה דמשום האי פירכא דפרין צק"א אמאי לא צטיל דחק בקונטרס כצ"ל מהרש"א, **ז** (י) [צ"ל סלעים], **ח** [צ"ל לרצא],

גליון הש"ס

תוס' ד"ה שאני וכו' לא אסור אלא מדרבנן. עיין עי"ז מ ע"א תוס' ד"ה ממלוות וע"ל דף קנז ע"ב צרש"י ד"ה וזו אסורה:

הגהות הב"ח

א תוס' ד"ה והלאר וכו' וצ"כ אמאי לא אמרינן סלק את מינו: **ב** ד"ה שאני וכו' וצפ"ק צכצורות. ניב פי' התם נמי מוכח דציר שצלים דאורייתא ודרשא גמורה היא מדפרין מיניה מאי שאל חלב מציר דפשיטא דחלב אסור דאורייתא כמו צציר ולמה לי גמל גמל כו': **ג** ד"ה והלכתא וכו' צצס הרצ רי"י בד ר"מ דלא:

הגהות מהר"ב רגישבורג

א גבי ר"ה אמר רביעית בסאתים. ג"כ מיי' פטוי מאלכות אסורות הלכה ל"ד ועי' שם צחל"מ וצפ"ח צי"ד סימן פ"ג ס"ק ט' וצספר ששנים לצוד אמתנין דתרומות ודו"ק: **ב** [רש"י ד"ה לא צמאה וכו'. ג"כ עי' שבת ד' קמז ע"א צמוס' ד"ה שנפלה וכו' וצבין ד' ק ע"ב צרש"י ד"ה ה"ז קידש:

מסורת הש"ס

א) [לעיל 15. לקמן קט.],
ב) [נזכים עב.], ג) [נזילה ג.], ד) [לקמן קח.],
ה) [לעיל 14: ט: לקמן קט.],
ו) [נזכות פב. נזכים עט: מנחות כב: כג.; ו) בס"א: חבילין, ו) [ד"ה ספיקו],
ז) [נע"י חוס' ע"ז עה. ד"ה למעוין],
ח) [ז"ל בה, ו] [דף 15. בד"ה 15: אפילו],
ט) [ונתמורה יב.],

הגהות הב"ח

א) חוס' ד"ה שאני וכו' חטאת טמאה שנחעברה במאה:

מוסף רש"י

ותבטיל ברובא. דהא מביא אחרי רבים להטות (ובאים עב.).

הניחא למ"ד. במסכת זילה (דף ג.) : **כל שדרכו לימננש שנינו**.

במסכת ערלה (פ"ג משנה ו) גבי חבילי תילתן דלג בטיל הא נמי פעמים שנמנית דאדס עשוי למנות מחיכותיו למנין אורחים שיזמן:

אלא למ"ד אס שדרכו. מיוחד למנין אכל דבר העשוי ליתנן באומד אע"פ שנמנה לפעמים בטל אמאי לא בטלה: **חסיכה של נבלה** א. ומכירה: **אינה אוסרת**. בפליטתה עד שיהא זה כדי ליתן טעם ברוטב ובקיפה ובחמיכות: **אוקי רב אמורא עליה**. העמיד מתורגמן לפניו לדרוש ולהשמיע לרבים שלא ילמדו מרצה בר בר חנה: **כיון שנמנה טעם בחסיכה**. אחת שהיתה בלדה תמיד או שנמצשלה תחלה עמה קודם שיתן שאר החמיכות בקדריה ולא היה צו ששים בליסור ונתנה הנבלה טעם זה ואח"כ נתן שאר החמיכות בקדריה: **חסיכה**. זו שקבלה טעם הנבלה נעשת נבלה עצמה: **ואוסרת כל החסיוכות כולן מפני שהן מינה**. וקא ס"ד מפני שהן מינה לא בטלי ואפילו יש בהן כדי ביטול שמהין: **רב**. דאמר מפני שהן מינה כמאן אמרה כו': **אפילו לא נתנה טעם**. בחמיכה שבלדה לא בטלה נמי דהא נבלה גופה מיניייהו היא ולא בטלה: **בשקדס וסלקו**. לאיסור וסלק רועב קודם שיתן האחרות בקדריה הלכך נתנה טעם בראשונה הרי זו חוזרת ואוסרתן ואי לאו במאי מיתסרי ואשמועינן דחתיכה עצמה נעשת נבלה לאסור חברותיה בפליטתה:

אלו אסורין למעוטי דבר שבמנין ולאו איסורי הנאה אי נמי איסורי הנאה ואלו דבר שבמנין וי"ל דהתם לא קאמר אלאל דלל איירי דהו תנא דמתניתין דהתם ולאו משום דסבר דבטלי והא דקאמר למעוטי היינו למעוטי דלל חשיב לכו וכה"ג י"ש בריש פ"ק דבבא קמא (דף ה.) דלמינא דמתניתין למעוטי דרבי חיאל ודרבי חיאל למעוטי דרבי אושעיא ולא משום דפליגי אכל קשה דבי פריך התם וליתני נמי חתיכת נבלה אמאי לא משני דלל תני לה משום דכבר תנא ליה הכא במתניתין כדמשני התם אהא דפרריך התם וליתני נמי אגוזי פרך ורמוני בלדן ומשני הא תנא התם הראוי לערלה וכו' וי"ל דהכי פריך התם וליתני נמי חתיכת נבלה ואי משום דכבר תנא ליה הכא א"כ לא ליתני חתיכת בשר בחלב כיון דכבר אשמועינן הכא דחתיכת איסור לא בטלה משום דהוי דבר שבמנין ומשני דההוא תנא תרמי אית ליה א ולפירוש זה צריך לפרש דדבר שבמנין ולא איסור הנאה בטל לההוא תנא ולכך לא נקט אלאל חתיכת בשר בחלב ופליג אמנא דהכא^[א]: **חתיכה עצמה נעשת נבלה**. פי' בקונטרס שנמצשלה מחילה עמה קודם שנתן שאר חמיכות בקדריה ולא היה צו ששים בליסור ונתנה הנבלה טעם זה ואח"כ נתן שאר החמיכות בקדריה חתיכה זו שקבלה טעם הנבלה חתיכה נעשת נבלה ואוסרת כל החמיכות כולן מפני שהן מינה וקשה לפירוש דל"כ גס הרוטב שהיה באותה שעה נאסר מתחלה ע"י טעם הנבלה ובסמוך משמע דמבטלינן לחמיכות ע"י רועב דהוי שאינו מינו והלא רועב עצמו נאסר מתחלה ונעשת נבלה ואוסר כל הרוטב שאחרי כן מפני שהוא מינו ויטריך שיהא ששים בחמיכות שנתן אחרי כן לבטל הרוטב דמעיקרא אלאל י"ל דמייירי כגון שיש חתיכה של היתר כולה חוץ לרוטב וחתיכת נבלה מונחת עליה חוץ לרוטב ונעשת חתיכת היתר נבלה לפי שכולעת טעם נבלה דלין^[ב] בהן ששים לבטל הטעם ואחרי כן כשמנער הקדריה אוסרת כל החמיכות מפני שהן מינה: **בשקדס** וסלקו. את האיסור ואי"ת למה לי שחתיכה של היתר קבלה טעם מן הנבלה אפילו לא נתנה טעם נמי דהא במינה אוסרת בכל דהו ואומר ר"ת דנהי דהיא גופה מיתסרא בכל שהוא מ"מ לא אמרינן שחעשה נבלה לאסור כל האחרות כיון שהיא עצמה לא נאסרה אלאל ע"י כל שהוא ורבינו אפרים היה אומר מתוך כך דאפילו כי נתנה זה טעם אין ההיתר נעשה נבלה שיטריך ששים כנגד כל החתיכה אלאל כנגד האיסור הצלוע הלכך לרב דאמר הכא דמין במינו לא בטיל כשחתיכת היתר קבלה טעם מן הנבלה חשיב האיסור כאילו הוא צעין ואוסרת כל החמיכות במשהו אכל כי לא נתנה הנבלה טעם זה לא היתה אוסרת החמיכות מפני שהם מינה שהרי אין צריך לבטל אלאל האיסור לבד וכיון שלא נתנה טעם בחתיכה הוי האיסור כמאן דליתיה דלל הוי כאילו הוא צעין ולא אסר אלאל חתיכה ראשונה שאין ההיתר נעשה איסור ולא אסר שאר חמיכות ודוקא גבי טפת חלב אמרינן לקמן בפרק כל הבשר (דף קה.) דחתיכה עצמה נעשת נבלה וצריך ששים כנגד כל החתיכה ולא סגי בציטול טיפה לחוד משום דכל חד וחד בצפייה נפשיה שרי וכי איתנהו בזהי הדדי אסור הלכך הבשר עצמו נעשה איסור ולוקה אס אכל חצי זית מבשר וחצי זית מחלב ולכך צריך ברוטב ששים לבטל כל החתיכה שנפלה עליה טיפת חלב אכל חתיכת היתר שצלעה טעם נבלה ונאסרה וחזרה ונתנה טעם ברוטב אין צריך אלאל ששים לבטל האיסור שנבלע בחתיכה ואין צריך שיעור ששים של אותה חתיכה וקשה לפירושו לרבא דמשני אפילו תימא לא קדם וסלקו ממי מהני ליה חתיכה של היתר שנאסרה מתחלה ונעשת נבלה והלא לעולם אין צריך ס' ברוטב אלאל כדי לבטל חתיכה של נבלה לדהה ולא צעינן ששים לבטל שמי חתיכות של נבלה ושל היתר שנאסרה על ידיה וי"ל כגון שנמנעטה הנבלה הרבה מכמו שהיתה קודם שנבלע טעמו בחתיכה של היתר והשתא לפי שנמנה טעם בשל היתר צריך ס' כנגד כל מה שהיתה מתחלה ואין שיעור ברוטב לבטלה אכל לא נתנה זה טעם אין צריך ס' אלאל כנגד מה שנשאר בנבלה ויש שיעור ברוטב לבטלה ורב דאחא לפלוגי אדרבה בר בר חנה לא היה צריך רב לומר אלאל חתיכה של נבלה אוסרת כל החמיכות מפני שהן מינה אלאל אגב אורחיה אשמועינן דדוקא נתנה זה טעם נבלה אכל לא נתנה זה טעם נבלה לא וריצו אפרים עליו השלום היה מביא ראיה מהא דאמר לעיל (דף נה.) ההוא כויתא דתרברב דנפל לדיקולא דבשרא ודיקולא הוא סל מלא חתיכות של בשר רותח ולא אמר שחעשה נבלה אותה חתיכה שנפל עליה כוית חלב ותאסור שאר חתיכות שאין בהן ששים כנגד כולה לפי שבאותה חתיכה עצמה לא היה זה כדי לבטל הכוית אלאל משערינן הכוית בכל הבשר שבסל ואין משס ראייה כלל דדיקולא היינו קלחת וכדפירש הקונטרס וכדפירשנו לעיל ואפילו אם נאמר דדיקולא הוא סל כדמשמע הכא ובכל דוכתא אין ראייה משס דממה נפשך אס אין חלב מפעפע מחתיכה לחתיכה כמו שפירשנו לעיל א"כ אין אסור אלאל החתיכה שנפלה עליה החלב והשאר מותרות ואם הוא מפעפע מחתיכה לחתיכה א"כ בדין הוא שכל החמיכות מסייעות לבטל ולא אמרינן שחעשה נבלה אותה חתיכה שנפלה עליה חלב מאחר שסופו להתפשט בכל החמיכות מידי דהוה אטיפת חלב שנפלה על חתיכת בשר דאס אין נ"ט מותר אע"פ שקודם שתתפשט הטפה נ"ט במקום נפילתה ולא אמרינן שיעשה אותה הבשר נבלה כיון דסוף הטיפה להתפשט בכל החתיכה מיהו לפי מה שפי' לעיל^[ג] בשם הרב רצי אלעזר ממיי"ך דבחי חתיכה אין שייך לומר שחעשה נצילה אין ראייה משס ואין ראייה לרבינו אפרים מהא דאמר (תרומות פ"ה משנה ו)^[ד] אין המדומע מדמע אלאל לפי חשבון ולא אמרינן שיעשה הכל תרומה דיש לחלק בין דבר יבש לבדב הנאסר ע"י בליעה ולפירושו ניחא הא דאמר גבי יין נסך בסוף מסכת ע"ז (דף עג.) יין נסך שנפל לבור

גיד הנשה פרק שביעי חולין

ק.

בריה שאני. ואפילו באלף לא בטיל וכן חתיכה הראויה להתכבד לא בטלה כדאמר הכא והיכא דפירש חד מינייהו נמי אסור גזירה שמא יקח מן הקבוע כיון שאין האיסור ניכר כדפרשית לעיל (דף נה. א)^[א] ודבר שאינו לא בריה ולא חתיכה הראויה להתכבד בטל ברוב ואפילו איסור מדרבנן ליכא כדמשמע הכא ומיהו שמא לחד גברא היה אסור: **שאני חתיכה הואיל וראויה להחבבר**. ואי"ת אס כן אמאי אמר בפרק הערל (יבמות פא.): דחתיכה של חטאת טמאה א) במאה של חטאות טהורות תעלה וכי תימא שאני חתיכה דנבלה דראויה להתכבד לפני אורחין עוזדי כוכבי אכל של חטאת טמאה אסור בהנאה ז דהא חמיכת בשר בחלב: א) ולפי זה צריך לפרש דבר:

עין משפט

נר מצוה

צ א מ"י פט"ז מהל' מנחות אסורות הלכה [ה] 1 סוג לאוין קמא טוש"ע י"ד ס"י ק סעיף א:
צא ב ג מ"י שם הלכה ה סוג שם טוש"ע י"ד ס"י 35 סעיף ג וס"י קא ס"א:

צב ד טוש"ע שם ס"י 35 סעיף ד וע"ש:

שיטה מקובצת

א) חתיכה של נבלה ומנכרד הס"ד: א) אבל של חטאת טמאה אסור בהנאה ליתא דהא חתיכת בשר בחלב: א) ולפי זה צריך לפרש דבר:

רבינו גרשום

וליבטל נמי גיד בששים ויהיו כולן גידין מותרין אע"ג שאין מכירו. בריה שאני כלומר דבר החשוב בפ"ע. הניחא למ"ד כל שדרכו לימננות שנינו כלומר דלא בטל שם איסורין בנפל בהיתירי ונתערבו כיון שאין מכירו לפיכך כולן אסורין. אלא למ"ד את שדרכו לימננות שנינו דבר החשוב כגון ביצה טמאה וכגון רמונים ותפוחין אם נטמאו טומאת אוכלין ונתערבו עם שחרוין לא בטלי וכולן אסורין אבל חתיכה של נבלה דאין דרכה לימננות בטלה מאי איכא למימר: שאני חתיכה הואיל וראויה כו' כלומר דבר חשוב הוא: וצריכא דאי אשמעינן גיד. כלומר דלא בטיל: למה לי נתון טעם כלומר הכי סבר רב דאמר אפילו לא נתון טעם אלא בחתיכה אחת חתיכה עצמה נעשת נבלה [נע"כ] בשאין מכירו עסיקין: ואי בשאין מכירו למה נתון טעם אפילו לא נתן טעם נמי האמרינן כולן אסורות: הכא במאי עסיקין: בשהכירו וקדם וסילקו כלומר רב דאמר בנותן טעם לא אמר בשאין מכירו דאי בשאין מכירו אפילו לא נתן טעם נמי אלא הכא במאי עסיקין: בשהכירו וקדם וסילקו לפי אינו אסור עד שיתן טעם בחתיכה ואותה חתיכה אוסרת שאר חתיכות: ורבא אמר

בריה שאני. ואפילו באלף לא בטיל וכן חתיכה הראויה להתכבד לא בטלה כדאמר הכא והיכא דפירש חד מינייהו נמי אסור גזירה שמא יקח מן הקבוע כיון שאין האיסור ניכר כדפרשית לעיל (דף נה. א)^[א] ודבר שאינו לא בריה ולא חתיכה הראויה להתכבד בטל ברוב ואפילו איסור מדרבנן ליכא כדמשמע הכא ומיהו שמא לחד גברא היה אסור: **שאני חתיכה הואיל וראויה להחבבר**. ואי"ת אס כן אמאי אמר בפרק הערל (יבמות פא.): דחתיכה של חטאת טמאה א) במאה של חטאות טהורות תעלה וכי תימא שאני חתיכה דנבלה דראויה להתכבד לפני אורחין עוזדי כוכבי אכל של חטאת טמאה אסור בהנאה ז דהא חמיכת בשר בחלב: א) ולפי זה צריך לפרש דבר:

^[א]בריה שאני: יוכן חתיכה של נבלה [וכו']:

^[ב]ותבטיל ברובא הניחא למאן דאמר א כל שדרכו לימננות שנינו אלא למ"ד את שדרכו לימננות שנינו מאי איכא למימר שאני יחתיכה הואיל וראויה להתכבד בה לפני האורחים וצריכא דאי אשמעינן גיד משום דבריה היא אבל חתיכה אימא לא ואי אשמעינן חתיכה הואיל וראויה להתכבד בה לפני האורחים אבל גיד אימא לא צריכא דרש רבה בר בר חנה יחתיכה של נבלה ושל דג טמא אינה אוסרת עד שתתן טעם ברוטב ובקיפה ובחתיכות אוקי רב אמורא עליה ודרש^[ג] כיון שנתן טעם בחתיכה חתיכה עצמה נעשת נבלה ואוסרת כל החתיכות כולן מפני שהן מינה אמר ליה רב ספרא לאבבי מכרי רב כמאן אמרה לשמעוניה ברבי יהודה דאמר א מין במינו לא בטיל מאי איריא כי נתן טעם אפילו כי לא נתן טעם נמי אמר ליה הכא במאי עסקינן בשקדם וסלקו רבא אמר אפילו

^[א]בריה שאני: יוכן חתיכה של נבלה [וכו']:

^[ב]ותבטיל ברובא הניחא למאן דאמר א כל שדרכו לימננות שנינו אלא למ"ד את שדרכו לימננות שנינו מאי איכא למימר שאני יחתיכה הואיל וראויה להתכבד בה לפני האורחים וצריכא דאי אשמעינן גיד משום דבריה היא אבל חתיכה אימא לא ואי אשמעינן חתיכה הואיל וראויה להתכבד בה לפני האורחים אבל גיד אימא לא צריכא דרש רבה בר בר חנה יחתיכה של נבלה ושל דג טמא אינה אוסרת עד שתתן טעם ברוטב ובקיפה ובחתיכות אוקי רב אמורא עליה ודרש^[ג] כיון שנתן טעם בחתיכה חתיכה עצמה נעשת נבלה ואוסרת כל החתיכות כולן מפני שהן מינה אמר ליה רב ספרא לאבבי מכרי רב כמאן אמרה לשמעוניה ברבי יהודה דאמר א מין במינו לא בטיל מאי איריא כי נתן טעם אפילו כי לא נתן טעם נמי אמר ליה הכא במאי עסקינן בשקדם וסלקו רבא אמר אפילו

^[א]בריה שאני: יוכן חתיכה של נבלה [וכו']:

^[ב]ותבטיל ברובא הניחא למאן דאמר א כל שדרכו לימננות שנינו אלא למ"ד את שדרכו לימננות שנינו מאי איכא למימר שאני יחתיכה הואיל וראויה להתכבד בה לפני האורחים וצריכא דאי אשמעינן גיד משום דבריה היא אבל חתיכה אימא לא ואי אשמעינן חתיכה הואיל וראויה להתכבד בה לפני האורחים אבל גיד אימא לא צריכא דרש רבה בר בר חנה יחתיכה של נבלה ושל דג טמא אינה אוסרת עד שתתן טעם ברוטב ובקיפה ובחתיכות אוקי רב אמורא עליה ודרש^[ג] כיון שנתן טעם בחתיכה חתיכה עצמה נעשת נבלה ואוסרת כל החתיכות כולן מפני שהן מינה אמר ליה רב ספרא לאבבי מכרי רב כמאן אמרה לשמעוניה ברבי יהודה דאמר א מין במינו לא בטיל מאי איריא כי נתן טעם אפילו כי לא נתן טעם נמי אמר ליה הכא במאי עסקינן בשקדם וסלקו רבא אמר אפילו

^[א]בריה שאני: יוכן חתיכה של נבלה [וכו']:

^[ב]ותבטיל ברובא הניחא למאן דאמר א כל שדרכו לימננות שנינו אלא למ"ד את שדרכו לימננות שנינו מאי איכא למימר שאני יחתיכה הואיל וראויה להתכבד בה לפני האורחים וצריכא דאי אשמעינן גיד משום דבריה היא אבל חתיכה אימא לא ואי אשמעינן חתיכה הואיל וראויה להתכבד בה לפני האורחים אבל גיד אימא לא צריכא דרש רבה בר בר חנה יחתיכה של נבלה ושל דג טמא אינה אוסרת עד שתתן טעם ברוטב ובקיפה ובחתיכות אוקי רב אמורא עליה ודרש^[ג] כיון שנתן טעם בחתיכה חתיכה עצמה נעשת נבלה ואוסרת כל החתיכות כולן מפני שהן מינה אמר ליה רב ספרא לאבבי מכרי רב כמאן אמרה לשמעוניה ברבי יהודה דאמר א מין במינו לא בטיל מאי איריא כי נתן טעם אפילו כי לא נתן טעם נמי אמר ליה הכא במאי עסקינן בשקדם וסלקו רבא אמר אפילו

^[א]בריה שאני: יוכן חתיכה של נבלה [וכו']:

^[ב]ותבטיל ברובא הניחא למאן דאמר א כל שדרכו לימננות שנינו אלא למ"ד את שדרכו לימננות שנינו מאי איכא למימר שאני יחתיכה הואיל וראויה להתכבד בה לפני האורחים וצריכא דאי אשמעינן גיד משום דבריה היא אבל חתיכה אימא לא ואי אשמעינן חתיכה הואיל וראויה להתכבד בה לפני האורחים אבל גיד אימא לא צריכא דרש רבה בר בר חנה יחתיכה של נבלה ושל דג טמא אינה אוסרת עד שתתן טעם ברוטב ובקיפה ובחתיכות אוקי רב אמורא עליה ודרש^[ג] כיון שנתן טעם בחתיכה חתיכה עצמה נעשת נבלה ואוסרת כל החתיכות כולן מפני שהן מינה אמר ליה רב ספרא לאבבי מכרי רב כמאן אמרה לשמעוניה ברבי יהודה דאמר א מין במינו לא בטיל מאי איריא כי נתן טעם אפילו כי לא נתן טעם נמי אמר ליה הכא במאי עסקינן בשקדם וסלקו רבא אמר אפילו

^[א]בריה שאני: יוכן חתיכה של נבלה [וכו']:

^[ב]ותבטיל ברובא הניחא למאן דאמר א כל שדרכו לימננות שנינו אלא למ"ד את שדרכו לימננות שנינו מאי איכא למימר שאני יחתיכה הואיל וראויה להתכבד בה לפני האורחים וצריכא דאי אשמעינן גיד משום דבריה היא אבל חתיכה אימא לא ואי אשמעינן חתיכה הואיל וראויה להתכבד בה לפני האורחים אבל גיד אימא לא צריכא דרש רבה בר בר חנה יחתיכה של נבלה ושל דג טמא אינה אוסרת עד שתתן טעם ברוטב ובקיפה ובחתיכות אוקי רב אמורא עליה ודרש^[ג] כיון שנתן טעם בחתיכה חתיכה עצמה נעשת נבלה ואוסרת כל החתיכות כולן מפני שהן מינה אמר ליה רב ספרא לאבבי מכרי רב כמאן אמרה לשמעוניה ברבי יהודה דאמר א מין במינו לא בטיל מאי איריא כי נתן טעם אפילו כי לא נתן טעם נמי אמר ליה הכא במאי עסקינן בשקדם וסלקו רבא אמר אפילו

^[א]בריה שאני: יוכן חתיכה של נבלה [וכו']:

^[ב]ותבטיל ברובא הניחא למאן דאמר א כל שדרכו לימננות שנינו אלא למ"ד את שדרכו לימננות שנינו מאי איכא למימר שאני יחתיכה הואיל וראויה להתכבד בה לפני האורחים וצריכא דאי אשמעינן גיד משום דבריה היא אבל חתיכה אימא לא ואי אשמעינן חתיכה הואיל וראויה להתכבד בה לפני האורחים אבל גיד אימא לא צריכא דרש רבה בר בר חנה יחתיכה של נבלה ושל דג טמא אינה אוסרת עד שתתן טעם ברוטב ובקיפה ובחתיכות אוקי רב אמורא עליה ודרש^[ג] כיון שנתן טעם בחתיכה חתיכה עצמה נעשת נבלה ואוסרת כל החתיכות כולן מפני שהן מינה אמר ליה רב ספרא לאבבי מכרי רב כמאן אמרה לשמעוניה ברבי יהודה דאמר א מין במינו לא בטיל מאי איריא כי נתן טעם אפילו כי לא נתן טעם נמי אמר ליה הכא במאי עסקינן בשקדם וסלקו רבא אמר אפילו

^[א]בריה שאני: יוכן חתיכה של נבלה [וכו']:

^[ב]ותבטיל ברובא הניחא למאן דאמר א כל שדרכו לימננות שנינו אלא למ"ד את שדרכו לימננות שנינו מאי איכא למימר שאני יחתיכה הואיל וראויה להתכבד בה לפני האורחים וצריכא דאי אשמעינן גיד משום דבריה היא אבל חתיכה אימא לא ואי אשמעינן חתיכה הואיל וראויה להתכבד בה לפני האורחים אבל גיד אימא לא צריכא דרש רבה בר בר חנה יחתיכה של נבלה ושל דג טמא אינה אוסרת עד שתתן טעם ברוטב ובקיפה ובחתיכות אוקי רב אמורא עליה ודרש^[ג] כיון שנתן טעם בחתיכה חתיכה עצמה נעשת נבלה ואוסרת כל החתיכות כולן מפני שהן מינה אמר ליה רב ספרא לאבבי מכרי רב כמאן אמרה לשמעוניה ברבי יהודה דאמר א מין במינו לא בטיל מאי איריא כי נתן טעם אפילו כי לא נתן טעם נמי אמר ליה הכא במאי עסקינן בשקדם וסלקו רבא אמר אפילו

עין משפט ונר מצוה

א נטוש"ע י"ד סימן נח סעיף ב':

צב ב מיי"ס פ"ח מהלכות מאכלות אסורות הלכה א והלכה א סגם לאוין קלט:

צב ג מיי"ס פ"ג מהלכות אבות הטומאה הלכה א:

צב ד מיי"ס פ"ד מהלכות מאכלות אסורות הלכה יח ופ"ח הלכה א:

תורה אור השלם

- נבילה וטרפה לא יאכל לטמאה בה אני יי? ויקרא כב ח וכל בהמה מפרסת פרסה וְשִׁטְעַת שִׁטְעַת שְׁנֵי פְרוֹת מַעֲלֶה גֵרָה בְּבִהְמָה אֹתָהּ תֹאכַל: דברים יד ו

רבינו גרשום

אפי' לא קדם וסילקו כלומר אפי' לא קדם וסילקו אם אינו נוהן טעם בחתיכות וברוב הוה מין ומינו ודבר אחר רוטב והו דבר אחר ושאינו חל על איסור כלומר אם אינו נוהן טעם ברוטב: וסבר ר' יהודה איסור חל על איסור כלומר איסור (טומאה) (גיד) חל על איסור (גיד) [טומאה] כלומר שמתחילה נאסר גיד הנשה ולבסוף נאסרה להם בסיני בהמה טמאה ואח"כ איסור בהמה טמאה חל על איסור גיד. דיקא נמי דקתני והלא מבני יעקב נאסר גיד הנשה כו' כלומר דמשום חומרא דאיסורו נוהג בבני נח חייל איסור טומאה:

ק:

דאיכא למאן דאמר אפילו נפל שם קיתון של מים לבסוף רואין ההיתר כאילו אינו ושאר מים רבים עליו ומצטלין אותו ולא אמר שיין עצמו של היתר נעשה איסור ליחשב כאילו הוא יין נסך וינטרך מן המים כדי לבטל כל היין ומיהו י"ל דהתם מיירי כגון שלא היה

שם יין נסך כדי לינון טעם בשל היתר שצבור ולא נאסר אלא ע"י כל שהוא וכיון דלא הוי אלא משהו לא אמרינן חתיכה עצמה נעשת נבלה כדפרישית לעיל אע"ג דלא דמי דלעיל לא אמרינן אלא לענין שלא תאסור האחרות אבל היא עצמה נאסרה צמשהו וכיון שנאסרה אסורה לעולם למ"ד (לקמן דף קח). אפשר לטוחטו אסור ומ"מ יש לומר דההוא דשרי בעי"ז ואפילו נפלו המים לבסוף * יסבור אפשר לטוחטו מותר והיה מתיר כמו כן חתיכה עצמה ומדקאמר התם נפל חמרא דמתירא צנו מירא דאיסורא צנ"ט וכי ליכא נ"ט שרי אין ראייה לפירושו דאיכא למימר דאיירי כגון שנפל כל ההיתר צבת אחת שנמצטל לאלתר האיסור אבל אם לא נפל צבת אחת ראשון ראשון נעשה איסור (א) ועושה יין נסך לאסור הצא אחריו כדפירש' צפרק כיסוי הדס (לעיל פז. ט) ולפי פירוש רבינו אפרים ודאי ניוחא מה שזה הכתוב להגעיל כלי מדין דהשתא יורה גדולה שאי אפשר להגעיל בתוך כלי אחר היכי משתריא הא אין צמים ס' לבטל האיסור ואי שיחזור ומגעילה צשניה והלא המים הראשונים נעשו נבלה וחוזרין ואוסרין ואי לא משערין אלא צאיסור עצמו ניוחא דזה אין לומר דכשאין צת יומא מגעילין אותה דהא לא אסרה תורה אלא קדרה צת יומא ואין ראייה גמורה מכאן דאיכא למימר דלא אמרה תורה להגעיל אלא כלים קטנים בתוך כלי גדול שיהיה צמים ששים כדי לבטל האיסור וכתב רבינו יהודה דנראה לר"י להחמיר בדבר כיון דאין ראייה ברורה: הו"י מין ומינו ודבר אחר בו'. אומר רשצ"ס דכמו שזריך שיהיה צרוטב כדי לבטל החתיכה דאיסור כן לריך נמי שיהיה ס' צחתיכה של היתר לבטל מן הרוטב כשיעור צ' החתיכות דמכיון שנבלע הרוטב צחתיכת האיסור נעשה נבלה וכשנפלט אחרי כן ממנה אסר שאר הרוטב מפני שהוא מינו דהכי אמרינן

צפרק כל הצער (לקמן דף קח). גבי כזית צצר שנפל לתוך יורה של חלב אמר רב צצר אסור חלב מותר ואי אמרת אפשר לטוחטו אסור אמאי חלב מותר חלב נבלה היא פירוש דחלב שנבלע צצצר נעשה נבלה וכשנפלט אחי"כ אסר כל החלב מפני שהוא מינו:

סַלֵּךְ את מינו במי שאינו ואת שאינו מינו רבה עז"י ומבבא"ז.

הקשה רבינו אפרים דאמר צפרק הלוקח צהמה (בפריות כב.) הלוקח ירר של ע"ה משיקו צמים וטהור אי רוצא מים טהר להו צהשקה ואי רוצא ירר (ט) לאו בר קיבולי טומאה הוא והנך מיעוטא דמים בטלי צרוצא וקאמר לא שנו אלא לבטל צו פיתו אבל לקדרה מנא מין את מינו ונייעור והשתא היאך נייעור אמאי לא קאמר סלק את מינו כמי שאינו ושאינו מינו דהיינו הציר רבה על מים טמאים ומצטלין לעולם הציר שהוא רוב מצטל אותם מים הטמאים וי"ל דלא דמי דהכא אין מינו נאסר אלא מכא האיסור שנעצרב צו ואי אפשר להצדילו ובכל מקום שישנו היתר הוא ולפיכך שייך לומר

שם סלק אבל התם דמינו עצמו מטמא מחמת מגע מים טמאים אין שייך לומר סלק: **וְכִי תִימָא** אין בגידין בנ"ט. לפי זה היה יכול להקשות ממתינתין דמאי קאמר ר' יהודה והלא מבני יעקב נאסר ועדיין צהמה טמאה מותרת להן דמשמע דמטעם זה יש לחול איסור גיד לאיסור טומאה כמו שפירש בצמון צמסקנא ואמר דיקא נמי דקתני כו' וכן היה יכול להקשות למאי דבעי מעיקרא למימר דטעמא דר' יהודה משום דאיסור חל על איסור בכל מקום וגרלה להרב רבינו שמואל דיש ליישב דס"ד דר' יהודה דטעמא דת"כ כר' שמעון דצסקנן משום מי שגידו אסור ובצרו מותר ילא כו' ולהכי פריך ר' יהודה והלא אף לבני יעקב נאסר ועדיין צהמה טמאה צסרה מותרת: **אֲבָל** בטמאה נוהג. היה יכול להקשות דאמרינן צפרק צהמה המקשה (לעיל דף עה). הפילה נפל חלבו כחלב היה דחדשים קא גרמי לה אלא עדיפא מניה פריך דאיכא למ"ד התם דאסור דאירא גרים וצהמה טמאה כאירא דמיא כיון דלא שייך צה כל צהמה תאכלו ועוד יש לומר דילמא שאני חלב דרחתנא אמר כל חלב שור או כשב או עז ואין זה קרוי שור וכשב ועז אבל גיד אסר הכתוב כל מקום שישנו על הקץ:

גיד הנשה פרק שביעי חולין

אפילו **תימא** צנלא קדם וסלקו. ולא מיתסרי שאר חתיכות אלא משום חתיכת היתר קמיימא: **דכל מין ומינו**. כגון נבלה ושחוטא: **ודבר אחר**. כגון מצלין ורוטב מינו דהיתר אינו מצטלו לאיסור ולא מוסיפו אלא סלקהו כמי שאינו צקדרה זו ונשאריו הנבלה והרוטב

וצטלה נבלה צרוטב וצקיפה. הלכך נתנה טעם צראשונה תחלה צעוד שלא רצה הרוטב עליה ואח"כ נתן מים וקיפה וחתיכות נתוספה חתיכה ראשונה על הנבלה ואוסרת הכל מפני שהן מינה ולא מלו חתיכות לבטלה ואע"פ שיש צהן יותר מששים והרוטב לצדו אין צו כדי לבטל שניהם: **במתני'** ואינו נוהג צטמאה. שאם אכל גיד הנשה של טמאה למ"ד יש צגידין טעם לוקח משום טמאה ולא משום גיד ולמ"ד אין טעם צגידין פטור מכלום דצטהורה עץ הוא והתורה חייבה עליו אבל צטמאה אינו נוהג: **מבני יעקב נאסר**. דכתיב (בראשית לב) על כן וגו' ועדיין טמאה מותרת להן עד מתן תורה: **אמרו** לו. פסוק זה שהסירו עליו צסיני נאמר ועד סיני לא הזהירו אלא שנכתב צמקומו לאחר שנאמר צסיני וכתב וסידר משה את התורה כתב המקרא הזה על המעשה על כן הזהירו צני ישראל אחרי כן שלא יאכלו גיד: **גבו' איסור חל על איסור**. דקא ס"ד משום טומאה ומשום גיד קמחייב ליה: ה"ג יכול סהא נבלה עוף טמא **טמא צבים הצלופה ס"ל (כו') נבלה וטרפה לא יאכל לטמאה צה**. מפני שהיא מטמא צאכליה זו וצנבלת עוף מיתוסק צת"כ(י) וצמסכת דהר (דף מב:) והכא ה"ק יכול אף צבלת עוף טמא צמשמע ת"ל נבלה וטרפה לא יאכל לטמאה מי שאיסורו משום כל תאכל נבלה איז אומר קך שמטמא צה ילא זה שאינו אסור משום נבלה אלא משום עוף טמא. ומדקאמר אין איסורו משום נבלה אלמא סבירא ליה לא תמיא איסור נבלה (י) וחילל לאיסור טמאה: **וכי תימא קסבר אין צגידין צנ"ט**. ואין כאן איסור טומאה אלא איסור גיד: **ור"ש פוטר**. לגמרי משמע ולקמיה"ו מפרש טעמא: ה"ג **לעולם קסבר יש צגידין צנוטן טעם וקסבר נוהג צשיל דאיסור גיד ואיסור טמאה כו'**. משעת יצירת ולד חלו שניהם לפיכך חייב לעולם על שניהם:

אינו נוהג צשיל. ועל כרחק איסור טומאה חל על השליל שהרי כל יצירתו טומאה ואיסור גיד אינו חל עד שנולד והיכי חייל לאיסור טומאה: **כל צצהמה**. ואפילו חלצו וגידו דמהאי קרא נפקא לן היתר שליל צשחיתות האם צפרק צהמה המקשה (לעיל טז.). **הנוזר מנגלה**. אם האהיל עליהם נטמא מרו דכתיב (צמדבר ו) והימים הראשונים יפלו ומנגלה וחוזר ומונה דככתיב [שם] וגלח ראשו ציום טהרתו: **שלא נתקשרו**. דליכא עדיין כזית צצר צכוליה וכיון דליתיה שלם טמאם צאהל. אלמא תחלה נוזרין אצרים קודם לגידין וש"מ שם טומאה קדים חייל עלייהו: **ומשני אע"ג דאיסור טומאה קדים אסי איסור גיד וחילל עליה שכן**. איסור חמור הוא ויש צו כח לחול על אחרים ומהו חומרו שנוהג צצני נח לר' יהודה כדתנן והלא מבני יעקב כו': **דיקא נמי**. דטעמא דרבי יהודה משום האי טעמא הוא מדיליף מבני יעקב דקודם מתן תורה צני נח הוו:

ה"ג **וְכִי תִימָא** אין בגידין בנ"ט. לפי זה היה יכול להקשות ממתינתין דמאי קאמר ר' יהודה והלא מבני יעקב נאסר ועדיין צהמה טמאה מותרת להן דמשמע דמטעם זה יש לחול איסור גיד לאיסור טומאה כמו שפירש בצמון צמסקנא ואמר דיקא נמי דקתני כו' וכן היה יכול להקשות למאי דבעי מעיקרא למימר דטעמא דר' יהודה משום דאיסור חל על איסור בכל מקום וגרלה להרב רבינו שמואל דיש ליישב דס"ד דר' יהודה דטעמא דת"כ כר' שמעון דצסקנן משום מי שגידו אסור ובצרו מותר ילא כו' ולהכי פריך ר' יהודה והלא אף לבני יעקב נאסר ועדיין צהמה טמאה צסרה מותרת: **אֲבָל** בטמאה נוהג. היה יכול להקשות דאמרינן צפרק צהמה המקשה (לעיל דף עה). הפילה נפל חלבו כחלב היה דחדשים קא גרמי לה אלא עדיפא מניה פריך דאיכא למ"ד התם דאסור דאירא גרים וצהמה טמאה כאירא דמיא כיון דלא שייך צה כל צהמה תאכלו ועוד יש לומר דילמא שאני חלב דרחתנא אמר כל חלב שור או כשב או עז ואין זה קרוי שור וכשב ועז אבל גיד אסר הכתוב כל מקום שישנו על הקץ: ורבי

מסורת הש"ס

א) לקמן קח. מנחות כג.,
ב) [נצחית סט:] מה מצי:
ג) ע"ש,
ד) [נפחית כב.],
ה) [נעיל פט:] (ט) ג"ו לעיל
ז) [נעיל פט:] מיר מט:,
ח) [נעיל כב.],
ט) [נעיל פט:] (י) פסחים
כב.,
ח) [נעיל פט:] (ט) פסחים
ט) עיין רש"ל ורש"א,
י) [דף קא.] (ט) [ד"ה וואין].

גליון הש"ס

תוס' ד"ה (בב"א) בשקדס וכו' יסבור אפשר להוציאו מזה. ק"ל הא מר"א דהאי שמתא עז"י הוא ר"י דסבר צמפורש דאפשר לטוחטו אסור:

הגהות הב"ח

א) תור"ח (צב"א) בשקדס וכו' ראשון נעשה איסור ונעשה נסך כל"ל וצינת יין נמחק:
ב) ד"ה סלק וכו' ואי רוצא יר צציר נבל:

הגהות מהר"י

לנדא

א) תור"ח (מעבד דף) בשקדס וכו' אפילו נפלו המים לבסוף יסבור אפשר לטוחטו מותר. י"ב סי' צאיסור משהו יסבור דאפשר לטוחטו מותר כמו שמתיר צזה לענין דלא אמרינן חתי"כ כן היה מתיר גם אותה חתיכה ועיין לקמן קח ע"א רב ור"ח ור' יוחנן וכו' ועיין עז"י עג ע"ב וצמוס ד"ה חוקיה וכו' ודו"ק:

מוסף רש"י

ובל מין ומינו ודבר אחר. שטם מינו, כלומר מין דאיסור שמתערב עם מינו ובשאינו מית דהיתר, סלק את מינו. דהיתר כמי שאינו, שאינו מועיל לא לבטלו לאיסור, דמין צמית לא צטיל, ולא מוספת הוא נוסף עליו להיות שניהם איסור ולא יוכל מין האסר לרבות עליו ולבטלו, אלא סלקהו כאילו אינו כאן וירבה שאינו מית של היתר על האיסור ויצטטלו (קמון קח). האוכל גיד הנשה כו' ור"ש פוטר. לגמרי, מצהמה טמאה פטור דקסבר אין צגידין צנוטן טעם צצר, ומגיד נמי פטור דכי אהריה רחתנא אגיד היכא דצברה מותר, דהיינו צהמה טהורה, דהכי משמע גיד לא תאכל הא צצר אכול, אבל טמאה לא האהיר על גידה (פסחים כב.). נוהג בשליל. כן תעשה חי הנמלא צצהמה, ודחלבו. של שליל מותר (לעיל טז.). על אלו טומאות הגדיר מגלה. אם טמא לאחר צמנה מקצת מיריות סותר כל מה צמנה ומגלה וחוזר ומתחיל ומונה, כדכתיב (צמדבר ו) והימים הראשונים יפלו (לעיל טז.). על המת כו'. אבל לא על שאר טומאות, כגון נבלה ושרץ. דמת כתיב צפרשה וכי ימות מת עליו (שם). לנפיל. סתיו קיים ועדיין לא נתקשו איברי צגידין, שהרי כל איברי שזרים ועדיין אין עליו כזית צצר (שם).

מסורת הש"ס

(א) וְלָקֵמַן קִיָּו: קיד: קטו'. יבמות לב. דקדושין עו': סנהדרין פא. כרימות יד. יד: גכ. משילה טו:]. (ב) [עין מוס' ונחיס כו. ד"ה גאל], (ג) ונחיס קו:, (ד) [שם קתא,] (ה) [שם ע"ש כל הסוגיא,] (ו) [פסחוס לו,] (ז) [ויע"ע מוס' סנהדרין פג: ד"ה פרט לו ונחמים קו. ד"ה כיון], (ח) כ"א ולא חייב וחי ומילתא בחפי נפשה היא ר"מ, (ט) ש"ן לע"ג.

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה בנטמא וחי במחוללת אשטמאח:

הגהות מהר"ב רנשבורג

[א] גמ' איסור כולל באיסור חמור אית ליה. כ"ב עין באור דיני אחט"א ואיסור כולל ומוסף ובעת אחת בשו"ת הרמ"ע מפלנו ס"י קכ"ג:

מוסף רש"י

כיון שנגע בו טמאהו. ואפילו הכי כי הדרי פליג ליה מחיב, ומה לי נטמא בער על ידו, מה לי נטמא על ידי אחרים (ובחנים קו.). בנטמא הגוף ואח"כ נטמא בשר. ואפילו ע"י אחרים, מודה ר' יוסי הגלילי דחייב, כדלמנן כי נטמא לי על ידו מה לי ע"י אחרים, דטעמא דר' יוסי משום דאין איסור חל על איסור הוא וכל איסור טומאת הגוף קודם (שם קח.). כי פליגי בנטמא בחב"ב תמלה ונחלש על זה משום טומאת בשר, שאין חייבין עליו טמאת, וכי הדרי נטמא הגוף אית ליה לר' יוסי אין איסור טומאת הגוף חל על איסור זה, ואע"ג דאיסור כולל הוא, דלויכא למימר דמינו דמיתבסר בשאר חטיות טומאות משום טומאת הגוף נתסר נמי בזה, לא אמרינן האי מינו, הלכך אין ראייה מטמא שאכל את הטהור לכול, ורבען טומאת הגוף קדים, ורבען סביר אמרינן מינו, ואיסור כולל חל על איסור אחר, דהא דלמרינן אין איסור חל על איסור באיורי דעלמא קאמרינן (שם). יבא איסור חמור יחול על איסור קל. נתי דלא אמרינן מינו לחול איסור על איסור ואפילו הוא כולל, מיהו הני מיני היכא דשניהן שוין, אכל הכי תיטי טומאת הגוף דחמירא ומיחול ככולל על טומאת בשר דקילא (שם).

גיד הנשה פרק שביעי חולין

ה"ג מה נפשך אי קסבר איסור חל על איסור ליחייב נמי משום גיד

ואי אין איסור חל על איסור ליחייב משום טומאה דקדים ואי קסבר אין בגידין כנ"ט ליחייב משום גיד. כלומר ואי אין בגידין כנ"ט ומש"ה פטור משום טומאה ליחייביה משום גיד דהא ליכא

ורבי שמעון פוטר ור"ש מה נפשך אי א"איסור חל על איסור ליחייב נמי משום גיד אי אין איסור חל על איסור ליחייב משום טומאה דקדים ואי אין בגידין בגותן מעם ליחייב משום גיד אמר רבא לעולם קסבר אין בגידים בגותן מעם ושאני התם דאמר קרא יַעַל כֶּן לֹא יֵאכְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת גִּיד הַנֶּשֶׁה מִי שִׁגִּידוֹ אִסּוּר וּבִשְׂרוֹ מוֹתֵר ^(א) יציתה זו שגידו אסור ובשרו אסור אמר רב יהודה אמר רב אהאוכל גיד הנשה של נבלה ר"מ מחייב שתים וחכמים אומרים אינו חייב אלא אחת ומודים חכמים לר"מ באוכל גיד הנשה בשל עולה ושל שור הנסקל שחייב שתים ומאן האי תנא דבאיסור כולל איסור חל על איסור לית ליה א| איסור כולל באיסור חמור אית ליה אמר רבא רבי יוסי הגלילי היא ^(ב) דרתנן גטמא שאכל קדש בין קדש טמא בין קדש טהור חייב רבי יוסי הגלילי אומר טמא שאכל את הטהור חייב טמא שאכל את הטמא פטור שלא אכל אלא דבר טמא אמרו לו אף טמא שאכל את הטהור כיון שנגע בו טמאהו ^(ג) שפיר קא אמרי ליה רבנן לר' יוסי הגלילי ^(ד) ואמר רבא בנטמא הגוף ואח"כ נטמא בשר כולי עלמא לא פליגי דחייב דאיסור כרת קדים כי פליגי בנטמא בשר ואח"כ נטמא הגוף רבנן אית להו איסור כולל דמגו דמיחייב אחתיכות טהורות דעלמא מיחייב נמי אחתיכה טמאה ורבי יוסי הגלילי לית ליה איסור כולל דמגו לא אמרינן ורבי יוסי הגלילי נהי דאיסור כולל לית ליה לית ליה באיסור קל יבא איסור חמור יחול על איסור קל ודילמא לית ליה איסור כולל אפילו באיסור חמור ומוסף מוסף אית ליה אלא ודאי איסור הנאה לא חשיב איסור מוסף אלא איסור חמור עמום דעלמא וכן ר'רך לפרש בסוף פרק כל הנשר (לקמן ק"ג): גבי הא דפרין וסבר שמואל איסור חל על איסור: **שפיר קאמרי ליה רבנן דרבי יוסי הגלילי**. יודעין היו דלא איירי כשתמצ לו חצירו לתוך פיו מדקאמרי ליה הכי: **בנטמא** הגוף ואח"כ **נטמא הבשר** ב"ע לא פ"גי דחייב דאיסור כרת קדים. ותו לא פקע ולא גרסינן דאיסור מוסף הוא ^(ה) דלא איירי הכא לאיחויבי תרתי אלא לאיחויבי חטאת משום טומאת הגוף והא דקאמרי ליה רבנן כיון שנגע בו טמאהו היו סבורין רבנן דרבי יוסי הגלילי פטור משום דמחולל ועומד הוא וגמר מתרומה דפטרינן בפי' כל הנשר (לקמן דף ק"ג): טמא האוכל תרומה טמאה משום דכתיב ומתו זו כי יחללוהו פרט לזו שמחוללת ועומדת וא"ת לרבנן דפרכי מכי נגע זו טמאהו היכי משכחת טמא שאכל תרומה שיהא צמיחה הא מכי נגע זה טמאה וי"ל כגון שתחב לו חצרו והכא לא פרכי ליה רבנן אלא משום ידיעה דלא איירי בתחב כדפירשנו א"ר בשלא נכשרה או בנילושה במי פירות ועוד לפי האמת אפילו הוכשרה משכחת לה כגון שנטמא הגוף ואח"כ נטמאה התרומה כדאמרינן הכא ואיצטריך קרא דפטור במחוללת ^(א) שנטמא תחלה ואצטריך קרא לאשמעינן דילפינן מהתם בעלמא דאין איסור חל על איסור ולמ"ד איסור חל על איסור בעלמא שאני התם דגלי קרא וכן משמע לקמן בפי' כל הנשר (שם) ויע"ע מוס' סנהדרין בקונטרס ואע"ג דאיסור בת אחת הוא מאן דלית ליה איסור כולל פ"י (יבמות ג:). פריך השתא באיסור כולל מחייב תרתי באיסור בת אחת מצביא אלמא אפילו מאן דלית ליה איסור כולל מני סבר איסור בת אחת לכן נראה לר"י דהשתא ס"ד דלאו איסור בת אחת הוא אלא חשיב שבת קדים משום דקביעא וקיימא אכל קשה דאי לא איסור בת אחת הוא אי"כ שבת היא למה לי פשיטא דחייב משום דשבת קדים תלמוד

קא.

ורבי שמעון פוטר מאי קסבר אי קסבר איסור חץ עץ איסור בו'. המ"ל הא רבי שמעון לית ליה איסור חל על איסור אפילו באיסור כולל ואפילו חמור על קל גבי האוכל נבלה ציוס הכפורים| אלא דצלאו הכי פריך שפיר: **מאן האי תנא דבאיסור בולץ איסור חץ עץ איסור לית ליה**. איסור כולל הוא זה כשנתנבלה וא"ת איסור מוסף הוא דמגו דאימוסף זה איסור לגזזה כשנתנבלה אימוסף נמי להדיוט וי"ל דסבר כמ"ד צריש פירקין (דף ג'). דגיד נמי אסור לגזזה:

איסור בולץ באיסור חמור אית ליה. הא דלמרינן בפי' אמרו לו ^(א) (כריפות יד). אקדשה מגו דאימוסף זה איסור הנאה לא נקט לשון אימוסף משום דחשיב בכך איסור מוסף דהא קרי ליה הכא איסור כולל אלא כלומר אימוסף זה חומרא זו ואין לומר דאיסור כולל דקאמר הכא לאו דוקא אלא איסור הנאה חשיב איסור מוסף כיון דמעיקרא הוה שרי זהנאה דאס כן דלמייתי הכא רבי יוסי הגלילי דלא שמעינן אלא דלית ליה איסור כולל באיסור חמור קל אכל הא דלית ליה באיסור חמור ליה אשכחן אלא מסברא למרינן דלית ליה משום דלא שמעינן ליה דפליג כי היכי דשמעינן ליה לרבי שמעון גבי האוכל נבלה צי"ה הוה ליה לאתויי רבי יוסי דלית ליה צפרק ד' אחין (יבמות ג:). אשת איש וענשית חמומו נידון משום אשת איש דלית ליה איסור כולל ואמרינן דמודה רבי יוסי באיסור מוסף ועוד אי איסור הנאה איסור מוסף הוא מאי פריך בסמוך ורבי יוסי הגלילי נהי דאיסור כולל לית ליה יבא איסור חמור ויחול על איסור קל ודילמא לית ליה איסור כולל אפילו באיסור חמור ומוסף מוסף אית ליה אלא ודאי איסור הנאה לא חשיב איסור מוסף אלא איסור חמור עמום דעלמא וכן ר'רך לפרש בסוף פרק כל הנשר (לקמן ק"ג): גבי הא דפרין וסבר שמואל איסור חל על איסור:

שפיר קאמרי ליה רבנן דרבי יוסי הגלילי. יודעין היו דלא איירי כשתמצ לו חצירו לתוך

פיו מדקאמרי ליה הכי: **בנטמא** הגוף ואח"כ **נטמא הבשר** ב"ע לא פ"גי דחייב דאיסור כרת קדים. ותו לא פקע ולא גרסינן דאיסור מוסף הוא ^(א) דלא איירי הכא לאיחויבי תרתי אלא לאיחויבי חטאת משום טומאת הגוף והא דקאמרי ליה רבנן כיון שנגע בו טמאהו היו סבורין רבנן דרבי יוסי הגלילי פטור משום דמחולל ועומד הוא וגמר מתרומה דפטרינן בפי' כל הנשר (לקמן דף ק"ג): טמא האוכל תרומה טמאה משום דכתיב ומתו זו כי יחללוהו פרט לזו שמחוללת ועומדת וא"ת לרבנן דפרכי מכי נגע זו טמאהו היכי משכחת טמא שאכל תרומה שיהא צמיחה הא מכי נגע זה טמאה וי"ל כגון שתחב לו חצרו והכא לא פרכי ליה רבנן אלא משום ידיעה דלא איירי בתחב כדפירשנו א"ר בשלא נכשרה או בנילושה במי פירות ועוד לפי האמת אפילו הוכשרה משכחת לה כגון שנטמא הגוף ואח"כ נטמאה התרומה כדאמרינן הכא ואיצטריך קרא דפטור במחוללת ^(א) שנטמא תחלה ואצטריך קרא לאשמעינן דילפינן מהתם בעלמא דאין איסור חל על איסור ולמ"ד איסור חל על איסור בעלמא שאני התם דגלי קרא וכן משמע לקמן בפי' כל הנשר (שם) ויע"ע מוס' סנהדרין בקונטרס ואע"ג דאיסור בת אחת הוא מאן דלית ליה איסור כולל פ"י (יבמות ג:). פריך השתא באיסור כולל מחייב תרתי באיסור בת אחת מצביא אלמא אפילו מאן דלית ליה איסור כולל מני סבר איסור בת אחת לכן נראה לר"י דהשתא ס"ד דלאו איסור בת אחת הוא אלא חשיב שבת קדים משום דקביעא וקיימא אכל קשה דאי לא איסור בת אחת הוא אי"כ שבת היא למה לי פשיטא דחייב משום דשבת קדים תלמוד

עין משפט ור מוצה

צו א ב מיי פ"ח מהלכות מאכלות אסורות הלכה ו:
צו ג מיי פ"ח מהלכות פסולי המוקדשין הלכה יג:

תורה אור השלם

1. על כן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה אשר על כף היתוך עד היום הזה כי גנע בכף ירך יעקב בגיד הנשה:
בראשית לב לג

שיטה מקובצת

אל דחמרי איסוריה או של שור:
ב| הא דאמרינן בפי' אמרו לו. כ"ב ע"י תוס' בפרעות דף כז ע"ב ועין פי' רש"י ד"ל שם:

רבינו גרשום

אי קסבר יש בגידים בגותן טעם ליחייב משום (דגותן טעם) טומאה אי קסבר אין בגידים בגותן טעם ליחייב משום גיד כלומר דאע"ג דעין הוא התורה חייבה עליו: מאן האי תנא דאיסור חל על איסור לית ליה כו' כלומר דאיסור נבלה לא חייל באיסור גיד ואיסור כולל לית ליה כלומר דלא אמרינן מגו דמיחייב אחתיכה דנבלה דעלמא מיחייב אנדי משום נבלה ובאיסור חמור איסור כולל אית ליה כו' כלומר ובאיסור חמור כגון עולה ושור הנסקל דאסורין אפי' בהנאה איסור כולל אית ליה דאמרינן מיגו דמיחייב אשאר חתיכות משום עולה ומשום שור הנסקל מיחייב נמי אנדי משום עולה ומשום שור הנסקל: אמר רבא ר' יוסי הגלילי היא דלית ליה איסור חמור יבא איסור חמור יחול על איסור קל ודילמא לית ליה איסור כולל אפילו באיסור חמור ומוסף מוסף אית ליה אלא ודאי איסור הנאה לא חשיב איסור מוסף אלא איסור חמור עמום דעלמא וכן ר'רך לפרש בסוף פרק כל הנשר (לקמן ק"ג): גבי הא דפרין וסבר שמואל איסור חל על איסור: **שפיר קאמרי ליה רבנן דרבי יוסי הגלילי**. יודעין היו דלא איירי כשתמצ לו חצירו לתוך פיו מדקאמרי ליה הכי: **בנטמא** הגוף ואח"כ **נטמא הבשר** ב"ע לא פ"גי דחייב דאיסור כרת קדים. ותו לא פקע ולא גרסינן דאיסור מוסף הוא ^(א) דלא איירי הכא לאיחויבי תרתי אלא לאיחויבי חטאת משום טומאת הגוף והא דקאמרי ליה רבנן כיון שנגע בו טמאהו היו סבורין רבנן דרבי יוסי הגלילי פטור משום דמחולל ועומד הוא וגמר מתרומה דפטרינן בפי' כל הנשר (לקמן דף ק"ג): טמא האוכל תרומה טמאה משום דכתיב ומתו זו כי יחללוהו פרט לזו שמחוללת ועומדת וא"ת לרבנן דפרכי מכי נגע זו טמאהו היכי משכחת טמא שאכל תרומה שיהא צמיחה הא מכי נגע זה טמאה וי"ל כגון שתחב לו חצרו והכא לא פרכי ליה רבנן אלא משום ידיעה דלא איירי בתחב כדפירשנו א"ר בשלא נכשרה או בנילושה במי פירות ועוד לפי האמת אפילו הוכשרה משכחת לה כגון שנטמא הגוף ואח"כ נטמאה התרומה כדאמרינן הכא ואיצטריך קרא דפטור במחוללת ^(א) שנטמא תחלה ואצטריך קרא לאשמעינן דילפינן מהתם בעלמא דאין איסור חל על איסור ולמ"ד איסור חל על איסור בעלמא שאני התם דגלי קרא וכן משמע לקמן בפי' כל הנשר (שם) ויע"ע מוס' סנהדרין בקונטרס ואע"ג דאיסור בת אחת הוא מאן דלית ליה איסור כולל פ"י (יבמות ג:). פריך השתא באיסור כולל מחייב תרתי באיסור בת אחת מצביא אלמא אפילו מאן דלית ליה איסור כולל מני סבר איסור בת אחת לכן נראה לר"י דהשתא ס"ד דלאו איסור בת אחת הוא אלא חשיב שבת קדים משום דקביעא וקיימא אכל קשה דאי לא איסור בת אחת הוא אי"כ שבת היא למה לי פשיטא דחייב משום דשבת קדים תלמוד